

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2007. évi április hó 19. napján tartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A társtettesként, jelentős értékre, fegyveresen elkövetett rablás büntette és más bűncselekmény miatt az I.r. vádlott **ÉS TÁRSA** ellen indított büntetőügyben a **Békés Megyei Bíróság** 2006. évi december hó 5. napján kihirdetett **3.B.288/2006/24.** számú ítéletének az I.r. vádlottra vonatkozó részét **m e g v á l t o z t a t j a** az alábbiak szerint:

Az I.r. vádlott bűnösségét 2 rb. társtettségben elkövetett személyi szabadság megsértésének büntetében is **m e g á l l a p í t j a .**

Az elsőfokú ítéletnek a polgári jogi igényre és a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezését **hatályon kívül helyezi**, a magánfelek polgári jogi igényének érvényesítését **egyéb törvényes útra utasítja**.

Felhívja az elsőfokú bíróságot, hogy a vádlottakat terhelő, az elsőfokú eljárásban felmerült **bűnügyi költségről** a **különleges eljárás** keretében döntsön.

Egyebekben az elsőfokú ítéletnek az I.r. vádlottra vonatkozó részét **h e l y b e n h a g y j a .**

Az I.r. vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült 17.336 (Tizenhétézer-háromszázharminchat) forint bűnügyi költség megfizetésére az államnak, a Békés Megyei Bírósági Gazdasági Hivatal felhívása szerint.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság az I.r. vádlott bűnösségét 2 rb. társtettesként, jelentős értékre, fegyveresen elkövetett rablás büntetében mondta ki. Ezért, mint többszörös visszaesőt, halmazati büntetésül 11 év fegyházra és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztésbe beszámította az előzetes fogvatartásban töltött időt. Az előző szabadságvesztéséből engedélyezett feltételes szabadságot megszüntette, egyben kizárta a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből. Rá vonatkozóan is rendelkezett a bűnjelekről. Nem fellebbező - mostmár elítelt - társával egyetemlegesen kötelezte (1. sz. magánfél neve) és (2. sz. magánfél neve) magánfelek 2.392.300,- Ft és annak kamata megtérítésére kártérítés címén. A bűnügyi költség nagyobb részének egyetemleges és személyét terhelő viselésére is kötelezte.

Az elsőfokú ítélet ellen az I.r. vádlott és a védő jelentett be fellebbezést, az I.r. vádlott bűnösségének téves megállapítása miatt, felmentése érdekében. Fellebbezésüket mindketten írásban részletesen indokolták. Bizonyítási indítványt is terjesztettek elő a másodfokú ügyész által indítványozott szakértő meghallgatására, valamint (név) tanú kihallgatására vonatkozóan.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség részleges bizonyítás felvételére tett indítványt, tekintettel arra, hogy a Be. 111. § (4) bekezdésében foglalt szabályt az elsőfokú bíróság nem teljesítette. Ezen túl számos, az ügy érdemét érintő tényállás-kiegészítési indítványt is tett, továbbá a tárgyaláson indítványozta, hogy a vád tárgyává tett és az elsőfokú bíróság által a tényállásban rögzített, de jogilag nem minősített további 2 rb. személyi szabadság megsértésének büntetében is mondja ki bűnösnek az I.r. vádlottat. Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

A felmentést célzó védelmi fellebbezések alaptalanok, az ügyész indítványai mindenben alaposak.

Az ítélőtábla elutasította a védelem bizonyítási indítványait.

A később kifejtendőkre is figyelemmel az újabb szakértő meghallgatására a másodfokú eljárás során nincs szükség, mert szóban előadva sem várható az előterjesztettől eltérő vélemény és így a tényállásra sem lehet kihatása.

Bf.II.65/2007/15.

(név) tanúkenti kihallgatásától sem várható a megállapítottól eltérő tényállás. Az indítványozott tanú a II.r. elítelt által az eljárás során tett bizonytalan és önmagában nem perdöntő kijelentését támaszthatná alá, aminek azonban az egyéb bizonyítékokkal összefüggésben nincs jelentősége.

Az I.r. vádlott által észrevételezett un. híváslisták adatainak összevetése ugyancsak nem volt meghatározó a bizonyítás során. Az elsőfokú bíróság etekintetben nem foglalt el olyan lényegi álláspontot, ami döntően befolyásolta volna a bűnösség kérdésében kialakított álláspontjában. A híváslisták adatai, illetve a toronypozíciók amúgy sem száz százalékig megbízhatóak, inkább csak tájékoztató jellegű adatok, de ezek nem zárták ki az I.r. vádlott bűnösségét, nem döntötték meg a terhelő adatokat.

Mindebből következik, hogy a hivatkozott bizonyítási indítványok, illetve a bizonyítással kapcsolatos észrevétel nem foghatott helyt.

Eljárási szabálysértés valósult meg azáltal, hogy az elsőfokú bíróság a Be. 111. § (4) bekezdésében foglalt szabályozástól eltérően csupán bizonyítási indítványként értékelte az I.r. vádlott és védője által a törvényi határidőben tett, más szakértő kirendelését célzó indítványát. A felhívott szabályozás mérlegelést nem tűrő, kötelező erővel írja elő az új szakértő kirendelését, ezért azt az elsőfokú bíróságnak teljesítenie kellett volna. Az I.r. vádlott védője egyébként a tárgyaláson is ragaszkodott írásban előterjesztett indítványához és helyesen fejtette ki perbeszédében is, hogy a bíróságnak etekintetben nincs mérlegelési lehetősége.

Az eljárási szabálysértést - amely egyben az elsőfokú ítéletnek a Be. 351. § (2) bekezdés a) pontja szerinti részbeni megalapozatlanságához is vezetett - a másodfokú bíróság a Be. 353. § (1) és (2) bekezdése szerint elrendelt, és a tárgyaláson teljesített bizonyítás felvételével küszöbölte ki a következők szerint:

(1. sz. szakértő neve) igazságügyi orvosszakértő írásbeli szakvéleményében mindenben megerősítette a nyomozás során **(2. sz. szakértő neve)** igazságügyi orvosszakértő által előterjesztett véleményt, mely szerint a vádbeli napon az elkövetés idején az I.r. vádlott mozgás-, és járásképes volt, képes lehetett a kerítés átmászására. Ebből következően megállapítható, hogy nem volt kizárt az I.r. vádlott részéről egészségügyi okra visszavezethetően az elkövetés, amint azt állította.

A tényállás kiegészítésnek tehát az I.r. vádlottra vonatkozó tényállás teljes körű felderítése és a szóba jöhető bizonyítások teljes körű értékelése szempontjából van jelentősége.

Az elsőfokú tényállás a most írtakon túlmenően sem mindenben megalapozott, ezért a másodfokú bíróság további részleges - köztudomású adat beszerzésével teljesített - bizonyítás felvételével, valamint az iratok tartalma alapján a már felhívott

törvényhelyre figyelemmel a következőkkel is kiegészítette, illetve helyesbítette az elsőfokú tényállást:

Az EUR devizaárfolyama az elkövetési időben 247,71 Ft, az SKK (szlovák korona) devizaárfolyama ugyanebben az időben 6,38 Ft volt (Magyar Nemzeti Bank honlapja/devizaárfolyamok). Ebből következően az elkövetés idején 900 EUR 222.939,- Ft-ot, 1.000 SKK 6.380,- Ft-ot, összesen 229.319,- Ft-ot tett ki. A kiegészítésnek az a jelentősége, hogy az elsőfokú bíróság megalapozott adat hiányában akként foglalt állást, hogy a tényállásában leírt forint-összeget tette ki a két devizanem. A sértettek képviselőjének ténybeli előadása etekintetben nem vehető figyelembe, mert az nem objektív adat, ezért a másodfokú bíróság megbízható, hiteles adat alapján állapította meg az elkövetési értéket.

Az iratok tartalma alapján a tényállást abban is helyesbítette a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú ítélet 3. oldal 4. bekezdésében írt büntetést tekintve a Gyulai Városi Bíróság a 8.B.1027/1997/7. számú ítéletével kapcsolatos jogerő napja 1999. január 27. napja volt.

A tényállás 4. oldal 6. bekezdésében írt szabadulás hónapja helyesen március, ezt követően kereste meg az I.r. vádlott a társát.

Az elsőfokú ítélet 5. oldal 2. bekezdésében írt tényállási részt kiegészítette a másodfokú bíróság azzal, hogy a vádlottak 2005. július 9. napján 2 óra 30 perc körüli időben hatoltak be a sértett házába. A támadásjelzés ezt követően valamivel több, mint egy órával történt. A 3. bekezdést kiegészítette a másodfokú bíróság azzal is, hogy amikor a vádlottak behatoltak a sértettek által lakott szobába, azok az ágyban feküdtek, majd az I.r. vádlott felszólítására hasra fordultak és a II.r. elítélt ezután kötözte meg őket a kábelkötegelőkkel.
Bf.II.65/2007/15.

A 10. oldal 3. bekezdését is kiegészítette azzal, hogy miután az I.r. vádlott ráparancsolt a megkötözött sértettekre, hogy nem mozdulhatnak, 1. sz sértett és gyermeke legalább 6-7 percet töltött tovább megkötözött állapotban, és csak ezt követően sikerült, kizárólag 1. sz. sértett aktív magatartásának köszönhetően kiszabadítani magukat, majd értesíteni a rendőrséget. Ennek a körülménynek további, az I.r. vádlott terhére róható bűncselekmény megállapítása szempontjából kiemelkedő jelentősége van.

Az elsőfokú ítélet 11. oldal 1. bekezdésében összefoglalt számítást helyesbítette a másodfokú bíróság a már írt devizaárfolyamra figyelemmel, akként, hogy az összes elkövetési érték 5.323.894,- Ft volt. (Az elsőfokú bíróság az általa megállapított

deviza forintértéke mellett is feltehetően összeadási hiba folytán tévesen állapította meg 4.376.871,- Ft-ban az összes kárt 5.346.875,- Ft helyett.)

Végezetül kiegészítette a tényállást azzal is, hogy a magánfelek, képviselőjükön keresztül eredetileg 2.340.000,- Ft-ra és kamatára terjesztették elő polgári jogi igényüket (elsőfokú 22. jegyzőkönyv 2. oldal), majd később azt 2.392.300,- Ft-ra és kamatára emelték fel (23. jegyzőkönyv 8. oldal).

A kiegészítésnek az a jelentősége, hogy az elsőfokú bíróság a polgári jogi igényről érdemben döntött, de annak ténybeli alapját nem tüntette fel (Pp.3.§./1/bek.).

Egyebekben az elsőfokú bíróság a szükséges és lehetséges körben maradéktalanul lefolytatta a bizonyítást, megalapozott tényállást állapított meg, melyet a másodfokú bíróság a most írt kiegészítésekkel és helyesbítésekkel fogadott el irányadónak a felülbírálat során.

Az elsőfokú bíróság megfelelő elmélyültséggel foglalkozott az egymással szembenálló bizonyítékokkal. Helytálló, iratszerű és kimerítő indokát adta annak, hogy az I.r. vádlott teljes ténybeli tagadásával szemben miért a terhelő bizonyítékokat, így különösen a II.r. - most már - elítélt saját magára is terhelő vallomásait és az azt alátámasztó bizonyítékokat fogadta el a tényállás alapjául. Indokai logikusak, meggyőzőek, mindenben megfelelnek az iratok tartalmának és a bizonyítékok mérlegelése körében az elsőfokú bíróság nem vétett perrendi hibát sem.

Olyan tény nem merült fel, hogy a II.r. elítéltet személyes sérelem, vagy bármely más, szubjektív ok vezérelte volna abban, hogy az I.r. vádlottat terhelje a súlyos beszámítású bűncselekmény társtettességben való elkövetésével. Ha az I.r. vádlott által hivatkozott félelmében „valódi” elkövető-társát nem akarta volna megnevezni, kézenfekvőbb lett volna a számára, hogy egy ismeretlen személyt jelöljön meg elkövető-társként, nem pedig konkrétan és kifejezett, apró mozzanatokra is kiterjedő cselekvőséggel terhelve az I.r. vádlottat. A II.r. elítélt továbbá nem élt azzal az egyébként a bírói ítékezés során gyakran tapasztalt gyakorlattal sem, hogy ilyen ismeretlen társára, vagy akár az I.r. vádlottra, mint ismert elkövetőre hárítson számos, az ügyben felmerült és személyhez tapadó terhelő adatot. A II.r. elítélt mindvégig saját magát is terhelő vallomását a többi, objektívnek, elfogultságtól mentesnek tekinthető bizonyíték is messzemenőig alátámasztotta. Arra nem merült fel adat egészen az I.r. vádlott ilyen irányú és a másodfokú eljárás során előterjesztett előadásáig, hogy a II.r. elítéltet valamiféle fenyegetés érte volna, és ez motiválta volna a terhelő vallomása előadásában. Ezzel szemben állt viszont 1. sz. sértettnek egyértelmű hangfelismerése és a már említett objektív bizonyítékok, így különösen az utóbb államtitokká való minősítésétől megfosztott bizonyító adat, amely szerint a nyomozó hatóság az eredményes figyelő tevékenységére visszavezethetően

egyértelmű terhelő adatot állapított meg az I.r. vádlottra. Azt sem háríthatta eredménnyel az I.r. vádlott, hogy miután észrevette a körülötte sürgölődő, szokatlan személyeket, igyekezett palástolni az utócsелеkményét. Etekintetben nincs annak jelentősége, hogy a faluban, (település megnevezése) ismert-e valakit vagy sem. Az az I.r. vádlotti előadás pedig, mely szerint alkalmi jellegű munkát keresni járt e helységben, végképp életszerűtlen és ellenkezik a köznapi élettapasztalattal, mert az köztudomású, hogy nagyobb léptékű, költségigényesebb kőműves munkákat nem így szokás „keresgélgni”, személygépkocsival járva az ismeretlen falvakat. Mindebből tehát helyesen következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy az I.r. vádlott szavahihetősége megdőlt és mindenben törvényesen járt el, megfelelő az életszerűség és a közfelfogás követelményeinek is, amikor a terhelő bizonyítékokat fogadta el tényállása alapjául.

A bizonyítási indítványok nem ébresztettek kétséget a másodfokú bíróságban a bizonyítás törvényességét vagy megalapozottságát illetően, amint az már fentebb kifejtést nyert, így a megalapozott tényállásra figyelemmel, további bizonyítást szükségtelennek ítélte.

Bf.II.65/2007/15.

A kellően bizonyított, ezért alapul elfogadott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett az I.r. vádlott bűnösségére, ám e körben jogi értékelés nélkül hagyta a 1. sz. sértett és gyermeke sérelmére megvalósított és a Btk. 175. § (1) bekezdésébe ütköző, aszerint minősülő és büntetendő 2 rb., a Btk. 20. § (2) bekezdése alapján társtetteségben elkövetett személyi szabadság megsértésének büntettként értékelhető cselekvőséget.

Az alapul elfogadott, irányadó tényállási rész egyértelmű adatokat rögzített - a vád tényállásával egyezően - atekintetben, hogy miután a vádlottak befejezték a rablási cselekményt, biztosították a sértettek helyváltoztatásban való további meggátolását akként, hogy további egy-egy pánttal megerősítették a sértettek kötelékeit és rájuk parancsoltak, hogy legalább egy óráig nem mozdulhatnak. Ennek a sértettek kényszerűen eleget is kellett tegerenek, tekintettel arra, hogy fizikailag, akarataukat bénító erőszakkal akadályozták meg a vádlottak őket a tartózkodási hely szabad megválasztásában, illetőleg a mozgásban.

Irányadó abban a büntető ítékezés, hogy amennyiben az elkövető a rablás befejezése után a személyi szabadságtól megfosztott állapot fenntartásában részt vett, a rablás és a személyi szabadság megsértésének büntette halmazatban állapítható meg (anyagi halmazat). Ezzel azonos jogi álláspontot képvisel a Bírósági Határozatok 1996. évf. 295. számú és a 2005. évf. 128. számú jogesete is.

Ebből következik, hogy az elsőfokú bíróság kimerítette ugyan a vádat - minthogy a vádiratban is rögzítést nyertek ezek az alapul vehető tények - és azt az elsőfokú ítélet tényállása is megállapítja, de jogi értékelés nélkül hagyta azokat.

E bűncselekmények megállapítása az I.r. vádlott terhére tehát nem mellőzhető.

A rablási cselekmény minősítése tekintetében az elsőfokú bíróság elmulasztotta a Btk. 321. § (1) bekezdés **I. fordulata**nak felhívását, pedig irányadó abban a bírói gyakorlat, hogy több elkövetési magatartással megvalósítható bűncselekmény esetén a fordulatra mindig utalni kell, ezért a másodfokú bíróság azt pótolta.

Az I.r. vádlott bűnösségi körülményeit a másodfokú bíróság azzal egészítette ki, hogy további súlyosító a kitágult bűnösségi körre tekintettel a többszörös halmazat és hogy 8 napon belül gyógyuló sérüléseket is okozott a sértetteknek. Ezzel szemben további enyhítő, hogy a kár több mint fele megtérült. Mellőzte a többszörös visszaesés súlyosítókénti értékelését, mert a büntetés kiszabására, mint többszörös visszaesővel szemben került sor, ugyanakkor helyesen értékelte az elsőfokú bíróság az ezt meghaladó elítélést súlyosítóként.

Az I.r. vádlottal szemben a többszörös halmazat miatt, köztük kirívó beszámítású bűncselekmények halmazatban való megvalósítására tekintettel kiszabott 11 év fegyház és 10 év közügyektől eltiltás arányos fő- és mellékbüntetés, ezek lényeges enyhítése szóba sem kerülhet.

Az I.r. vádlott büntetése tekintetében a Be. 97. § (1) bekezdését is felhívta a másodfokú bíróság, mert az elsőfokú bíróság azt is alkalmazta nyilvánvalóan, csupán felhívásával maradt adós.

Az elsőfokú bíróság alapvetően helyes álláspontot foglalt el abban, hogy a polgári jogi igényt érdemben elbírálta. Annak összegszerűsége azonban a helyes devizaárfolyamra figyelemmel megváltozott, továbbá annak ellenére nem kötelezte illeték viselésére a vádlottakat, hogy az Illetéktörvény 53. § (1) bekezdése és 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján az kötelező.

Ezen túlmenően a vádlottakat terhelő, az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről is helytelenül döntött, nyilvánvaló számítási hiba folytán, hiszen megállapítható, hogy az I.r. vádlottat az elsőfokú eljárásban összesen 55.817,- Ft, társát 10.500,- Ft terheli, az egyetemlegesen viselendő bűnügyi költség 352.720,- Ft, az összes elsőfokú bűnügyi költség pedig 419.037,- Ft.

Úgy a polgári jogi igény, mint az illeték és a bűnügyi költség tekintetében az egyetemleges kötelezésre figyelemmel a másodfokú bíróságnak nem volt lehetősége

csupán az I.r. vádlottra rendelkezést hozni, ezért etekintetben a rendelkező részben írtak szerint határozott.

A kifejtettekből következik, hogy a felmentést célzó védelmi fellebbezések nem vezettek eredményre és a másodfokú bíróság a büntetés lényeges enyhítésére sem látott indokot, de az elsőfokú ítélet felülbíráható rendelkezéseit az ügyész indítványára, de hivatalból is felülbírálv a Be. 372. § (1) bekezdés I. fordulata alapján a rendelkező rész szerint

Bf.II.65/2007/15.

megváltoztatta, egyebekben viszont a Be. 371. § (1) bekezdés I. fordulata alapján helybenhagyta azt.

A polgári jogi igény tekintetében történő hatályon kívül helyezés a Be. 380. §-on alapul, és a bűnügyi költség vonatkozásában a Be. 578. § (1) bekezdése szerinti különleges eljárást kell lefolytatni.

Az előzetes letartóztatás további beszámítása a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdésein, a másodfokú bűnügyi költség viselésére kötelezés a Be. 381. § (1) és 338. § (1) bekezdésein alapszik.

Az ítélet ellen a Be. 386. § alapján fellebbezésnek nincs helye.

S z e g e d , 2007. évi április hó 19. napján

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.	Dr.Katona Tibor sk.	Dr.Mezőlaki Erik sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja,előadó	a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.65/2007/15. számú ítélete és a Békés Megyei Bíróság 3.B.288/2006/24. számú ítéletének az I.r. vádlottra vonatkozó és a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

S z e g e d , 2007. évi április hó 19. napján

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke